

Pisali smo že o tem. Toda vprašanje delovne storilnosti je še zmeraj aktualno, da mu je treba posvečati vse večjo pozornost.

Res je, da kljub vsestranskemu napredku v zadnjih letih prav storilnost dela ni rasla kot smo pričakovali. Zabeležen je malenkosten, nepomemben napredek. Ponekod celo to ne. To bi utegnilo resno ogroziti napore za izboljšanje življenjske ravni. Zato se moramo nenehoma spopadati z vsem, kar ovira povečanje delovne učinka.

Osnovne smernice v tem smislu že določa letošnji okrajni družbeni načrt. Tu je na prvem mestu skrb za človeka. Ta skrb je razvidna predvsem iz strukture investicij. Prevladujejo investicije za družbeni standard, ki so dosegle še v letu 1955 samo 18 odstotkov, letos pa kar 67 odstotkov čistega dohodka.

Marsikje so pomisleki in široke razprave o teh investicijah, češ da bodo prehudo

ktivnosti treba iskati pri delavcih. A pri njih bomo lahko odkrili velike rezerve prav z zgoraj omenjenimi prijemi. V Kamnolomu na Jesenicah so z novim načinom nagrajevanja po učinku delavci več kot podvojili proizvodnjo. Podobni primeri so tudi drugod.

Praksa je pokazala, da je treba iskati vzpodbude za nadaljnji razvoj gospodarstva predvsem v ljudeh samih, v delavcih, proizvajalcih. Njihovo razpoloženje, duševna in fizična sposobnost in s tem njihova delovna storilnost kot končni rezultat pa so odvisni od tega, kaj oni za to od družbe prejema, imajo in uživajo.

Zato je vsako omahovanje pred investicijami in nagrajevanjem v tej smeri lahko samo škodljivo.

Zato je vsako omahovanje pred investicijami in nagrajevanjem v tej smeri lahko samo škodljivo.

Zato je vsako omahovanje pred investicijami in nagrajevanjem v tej smeri lahko samo škodljivo.

Storilnost

Minuli četrtek je tovarna nogavic in platenin »ALMIRA« iz Radovljice, presenetila Radovljičane in okoličane z modno revijo. Na reviji so prikupne manikenke — po večini delavke v »Almiri« — prikazale kolekcijo modnih oblačil, ki jih podjetje pripravlja za pomlad in poletje. Revija je dobro uspela. Kaže, da bi tak stik s potrošniki morala poiskati tudi druga tovrstna podjetja

S seje zbora proizvajalcev ObLO Škofja Loka

ZAPOSILITEV DOMA

Industrializacija Poljanske doline - Mlin v prodaji

Med pomembnejša vprašanja, o katerih je zbor proizvajalcev ObLO Škofja Loka razpravljala na seji v sredo, 18. t. m., je tudi ustanovitev novega obrata tovarne »Motor« v Poljanah v Poljanski dolini. Obrat bo zaposloval 35 do 40 delavcev. Izdelovali bodo električne, brusilne in polirne stroje. Vrednost proizvodnje bo znašala 60 do 90 milijonov dinarjev letno.

Ustanovitev tega obrata sodi v okvir programa za razvoj Poljanske doline po priključitvi k občini Škofja Loka. Lokacija za ta obrat je dokaj primerna. Porabili bodo neizkoriščene prostore v združnem domu, ki jih bodo le nekoliko poruredili. Največja prednost pa je, da bodo odpadli stroški za stanovanjanje delavcem in podobno, ker bodo zaposlovali samo domačine. Domačini, ki so se zdaj vozili na delo v Loko in drugam, bodo zdaj imeli zaposlitev doma.

Predvidevajo, da bodo s proizvodnjo v novem obratu pričeli že 1. maja letos, ker so s pripravami že pričeli.

Na dnevnem redu te seje je bila še razprava o oddvojitvi elektroinštalacijskega obrata od obrtnega podjetja »Elra«, vendar so to vprašanje odložili za prihodnjo sejo, da bi Svet za industrijo in obrt vso stvar temeljiteje proučil. Govorili so še o organizaciji osemnemalevalne službe ter o investicijah za zgraditev kopalnice in prodajnega centra v Škofji Loki.

Najdlje pa so se zadržali v razpravi o težavah mlinskega podjetja v Škofji Loki, ki je že od lanske jeseni v prisilni likvidaciji. Tam je približno 20 milijonov dinarjev izgube. Na seji so ugotavljali, da perspektive takega podjetja niso kaj obetajoče. Za pravilno obratovanje bi morali marsikaj izboljšati in znova najti oziroma usposobiti potreben strokovni kader. Prevladalo je mišljenje, da se je najbolje odreči mlinu in se tako izogniti morebitnim novim izgubam. Osnovna sredstva mlina bodo skušali prodati.

S seje Sveta za industrijo in obrt OLO Kranj

Na pragu turistične sezone

Svet za turizem in gostinstvo OLO Kranj je imel v sredo, 18. februarja svojo redno sejo. Obravnaval je nekatere probleme v zvezi s pripravami na letno turistično sezono na Gorenjskem.

V zvezi z udeležbo pri republiškem investicijskem razpisu je Svet priporočil, da se odobri 24 milijonov dinarjev kredita za dokončno zgraditev in nabavo opreme kopalnice v Škofji Loki, ki bo služila predvsem lokalnemu turizmu.

Na podlagi idejnega načrta za camping v Lescah je bilo izdano priporočilo, da se kreditira letos izgradnja sanitarij in garderob v znesku 11,6 milijona dinarjev, medtem ko bo gradnja restavracije preložena na prihodnje leto.

Svet je dalje priporočil tudi kreditiranje adaptacije hotela Razor v Kranjski gori. Dela naj bi bila izvedena v razdobju dveh let, za kar bi bilo vsako leto porabljenih 30 milijonov dinarjev. Sklep je bil sprejet zato, ker je tak objekt v Kranjski gori nujno potreben. Vsakršno odlašanje bo

boč.

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XII., ST. 15 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 23. FEBRUARJA 1959

S seje Občinskega ljudskega odbora Kranj

Za izboljšanje gradbenih zmogljivosti

Združitev opekarn Stražišče, Bobovk in Češnjek — V Kranju poklicna gasilska enota Spojitev KZ Bitnje in KZ Kranj

Na petkovih ločenih sejah Občinskega ljudskega odbora Kranj so razpravljali o spremembi odredbe o zatiranju goveje tuberkuloze, o združitvi opekarn Stražišče, Češnjek in Bobovk, o ustanovitvi poklicnega gasilskega voda Kranj, o pripojitvi Kmetijske zadruge Bitnje h Kmetijski zadrugi Kranj, o sklenitvi pogodbe z Zvinorejskim servisom Kranj in še o nekaterih manj važnih zadevah; na dnevnem redu skupne seje pa je bilo razen nekaterih imenovanj in razrešitev še poročilo komisije za prevzem poslov odpravljenih občine Cerklje in sklep o prenehanju poslovanja, sklepanje o razširitvi ožjega gradbenega okolja in razprava o zazidalnem načrtu za južni del Zelatega polja.

Zaradi izredno velikega povpraševanja po izdelkih industrije gradbenega materiala in popolnoma ločeno komercialne in proizvodne politike opekarn v kranjski občini so v zadnjih letih nastale gospodarsko neuteemeljene situacije ne samo za gradbeno operativno, temveč tudi za komuno kot celoto. — Gradbeništvo, ki je prevzelo zlasti v letošnjem letu velike naloge, ni iz svoje najbližje okolice dobilo zadostne količine opečnih izdelkov. Zavoljo tega so naša gradbena podjetja morala poslovati s preko 20 opekarnami tudi iz drugih republik, medtem ko se je istočasno izvažala opeka izven občine. S tem so se po nepotrebnem obremenjevala državna prevozna sredstva ter povečevali stroški gradbenega materiala. Pri združenih opekarnah pa se bo lahko uvedla specializirana proizvodnja, ki bo boljše kot doslej zadovoljila želje in potrebe potrošnikov. Od združitve pa lahko pričakujemo tudi enotno proizvodno in prodajno politiko, enotno organizacijo prevoza, smotrnejšo izkoriščanje osnovnih sredstev in sredstev amortizacije, povečanje skrbi za kakovostnejšo proizvodnjo itd. Na podlagi vseh teh dejstev menil Svet za industrijo ObLO, ki je razpravljal o predlogih delavskih svetov opekarn Stražišče, Bobovk in Češnjek, da bi se združile v enotno podjetje, da je ta predlog umesten in ga je ObLO Kranj tudi brez razprave sprejel.

Ker predstavlja področje ObLO Kranj s svojo razvito industrijo, razvito trgovsko mrežo, gozdnim bogastvom in močno razvitim združništvom ogromno gospodarsko vrednost, ki se iz leta v leto še povečuje, Kranj vse bolj pogreša močno požarno-varnostno službo, ki bo lahko vse to zaščitila pred morebitnimi požari ali elementarnimi nesrečami. Na področju občine je zdaj 49 prostovoljnih in industrijskih gasilskih društev. Največ intervencij ob požarih izvede Prostovoljno gasilsko društvo Kranj, ki ima iz leta v leto manj članov. Takšno stanje ne mo-

re biti garancija za uspešne in hitre intervencije. Občinski ljudski odbor je že v preteklem letu pričeval 6 gasilcev, ki pa so bili v glavnem le šoferji in plačani poveljniki. Po zakonu o varstvu pred požari pa morajo imeti naselja z več kot 15.000 prebivalci organizirano gasilsko enoto, zato je Svet za splošno upravo in notranje zadeve končno le pripravil osnutek odloka o ustanovitvi poklicnega gasilskega voda, ki sta ga na petkovih seji sprejela oba zbora ObLOvanje kmetijstva.

S seje Sveta za industrijo in obrt OLO Kranj

Desetletni perspektivni plan razvoja industrije

Na petkovi seji Sveta za industrijo in obrt OLO Kranj je bilo razen razpravljanja in sklepanja o potrditvi investicijskega programa »Gorenjske opekarn« Dvorska vas in nekaterih manj važnih prošnji in pritožb na dnevnem redu tudi imenovanje strokovnih komisij za izdelavo desetletnega perspektivnega plana tekstilne, usnjarske, čevljarke in lesne industrije. Po sklepu okrajnega zbora proizvajalcev z dne 23. januarja letos se mora namreč v dveh do treh mesecih izdelati ta dolgoročni plan za tekstilno, usnjarsko in čevljarstvo industrijo. Ker pa je razprava pokazala, da je na Gorenjskem prav tako ali celo še bolj problematična tudi lesna industrija, so se odločili, da se do konca letošnjega leta tudi zanjo izdelata perspektivni plan razvoja za daljše razdobje, da si bomo vsaj na jasnem, kaj hočemo. Gorenjska ima namreč vrsto lesno-industrijskih obratov; vsak pa dela sam zase, vsak hoče serijsko proizvajati; med njimi ni nobene koordinacije, ni načrtnega dela. Razen tega bo treba pričeti štediti z lesom in se preusmeriti na visokokvalitetne izdelke.

Za tekstilno, usnjarsko in čevljarstvo industrijo določa okrajni družbeni plan, da morajo biti desetletni perspektivni plani izdelani do maja. Sprva so se menili, da bi za usnjarstvo in čevljarstvo izdelali enoten plan, češ da sta močno povezana in odvisna drug od drugega. Vendar se je pokazalo, da to ne bi bilo pametno, ker ima čevljarstvo industrija popolnoma različne probleme od usnjarske. S čevlji je naš trg najbolj nasičen. Gre tudi za preusmeritev čevljarke industrije, kar zahteva nova

tehnika, plastične snovi, guma in sploh nov čas. Perspektivni plan bo moral rešiti tudi problem specializacije. Znano je, da zaposluje »Alpina« Ziri, ki je po številu delavcev industrija, po organizacijski strukturi dela pa še vedno obrt, večinoma strokovnjake, »Planika«, ki ima vse možnosti, da se razvije v pravo moderno industrijo, pa večidel nekvalficirane delavce. Tudi dejstvo, da ima skoraj vsaka trgovska lokale, menda ni najbolj pametno.

Komisije za izdelavo desetletnega perspektivnega plana za tekstilno, usnjarsko, čevljarstvo in lesno industrijo na Gorenjskem bodo takoj pričele z obsežnim delom. Prepričani so, da njihovo delo treba izdelati še okvirne smernice. Natančnejši program dela bodo člani komisij sestavili sami na prvih sejah.

Kaj pa stanovanjska skupnost na Jesenicah?

Kot je znano, sta bili na Jesenicah minulo jesen ustanovljeni dve stanovanjski skupnosti. Toda samo ustanovljeni. Od takrat pa do danes pa se stvar ni premaknila z mrtve točke. Lepo in skrbno pripravljene načrte so običajni nekje v predalih. Kaže, da se podjetja in tudi občina, niso dovolj zavzela za razvoj stanovanjskih skupnosti. Drobnob obrtne in komunalne uslugе pa kot problemi vsak dan bolj kriče po rešitvi. Saj vseh niti ne kaže naštevati. Na Jesenicah je 4.260 gospodinjstev, kopalnic pa jih ima le 684. Res je, da se mnogi okopajo v tovarni, toda za večino je to problem.

Na umetnem drsališču pod Mežakljo je bila v četrtek svečana otvoritev III. mednarodnih metalurških športnih iger na Jesenicah (poročilo berite na 5. strani)

PABERKI PO SVETU

UPRAVICENO

Ellen Roberts, 14-letna hči profesorja Robertisa iz San Josea v Kaliforniji je bila dlje v Italiji. Takrat je v neki mladinski reviji napisala, da si želi s svojimi vrstniki v Italiji dopisovati.

Ko se je vrnila v Kalifornijo, so začela pisma iz Italije kar deževati. Prvi dan je prejela 4 pisma, drugega 8 in končno jih je nekega dne pismonoša prinesel kar 200.

Ellen Roberts je želela vsem odgovoriti. Toda to je praktično neizvedljivo pa tudi precejšnji stroški bi bili s tem. Njenemu očetu pa je šinila v glavo odlična misel. Pisal je ministru za zunanje zadeve Dullesu, da je njegova hči postala v Italiji »nad vse pomemben predstavnik Amerike«, da si dopisuje z najmlajšo generacijo in da tega dopisovanja nikakor ne bi smela opustiti. Zato naj bi ji dodelili dve tajnici in plačali vse stroške!

Dulles, ki ima že tako ali tako precej neviščnosti, se je spet znašel v novi zagati.

RESNICA O PAPEŽEVI GARDI

Papeža straži pisana švicarska garda. In on je bil vedno ponosen nanjo. V Vatikanu so na švicarske gardiste vedno kazali kot na dokaz vdanosti švicarjev cerkvi. Toda zadnje čase so s to švicarsko gardo precejšnje neviščnosti.

Poveljnik švicarske garde polkovnik Robert Nunn, ki je prav tako Švicar, ima sedaj težave, ker ne more dobiti dovolj gardistov. Garda bi morala šteti 115 helebardistov in 5 oficirjev, ima pa jih le 50 in jih več sploh ne morejo dobiti. Obstaja nevarnost, da bo garda povsem razpadla. Kot piše »Tribune de Geneve«, so nekdanji mladi Švicarji radi podpisovali pogodbe za švicarsko gardo, ker so le tako lahko prišli v Rim. Precej je bilo študentov, ki so študirali umetnost, kar bi jim bilo sicer onemogočeno. Vendar pa je vse manj tistih, ki so jim takšni študiji še potrebni. Zato tudi ni več zanimanja za uniformo papeževе garde.

Kaže, da ne bo preostalo drugega kot vključiti v gardo — laži Švicarje. V Italiji jih bodo lahko našli.

ODVIŠNA POMILOSTITEV

Ambasada Združenih držav v Tokiju je obvestila japonsko vlado o odločitvi ameriške vlade, da pomilosti 83 vojnih zločincev B in C kategorije. Vsi zločinci A kategorije so bili likvidirani z obdobjem že 1945. leta.

Japonske oblasti so se znašle v neprijetnem položaju, ker niso našle načina, kako naj obveste 83 vojnih zločincev, da so pomilosteni. Zločince so namreč že pred nekaj meseci spustili na svobodo »na častno besedo« in so se razšli po vsem japonskem otočju.

OPOZORILO

Mnogi znanstveniki in specialisti v svetu iščejo način, kako bi človeku podaljšali življenje. Najprej je seveda treba najti vzroke nekaterim boleznim in zdravila zanje. Toda zdravnik dr. A. J. Lansing z ameriškega Združenja za gerontologijo (nauk o starosti) opozarja, da to ni prav, ampak je treba razmisлити o posledicah, ki bi nastale, če bi bilo človekovo življenje res podaljšano. Takole pravi:

»Če bodo vsiljive ljudje živeli 80 do 100 let — to pa bi bilo možno, če bi premagali raka, bolezni srca in arteriosklerozo — bi imelo to močne negativne posledice ekonomskega in finančnega značaja za vse socialne ustanove, pa tudi za državni proračun ZDA.«

Zato ...!

IZDAJA ČP »GORENJSKI TISK« / UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR / DIREKTOR IN ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO BEZNIK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 397 — UPRAVE ŠT. 475 — TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 607-70-1-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA NAROČNINA 50 DINARJEV

Dosedanje skoraj spomladansko vreme bodo v tem tednu zamenjale padavine in precejšnja ohladitev okrog 1. marca.

NAPREJ OD JESENIC

Cariniki so bili že opravili svojo dolžnost. Vlak je krenil naprej in zadnje luči jeseniške postaje so se zgubljale v ozadju mrzle januarske noči. Potniki, ki so se bili več ali manj že spoznali, si izmenjali posamezne besede, so se zakopali vsak v svoj kot. Nekdo je celo smrčal skozi ves področki predor.

Področica. Spet pregledi. Bežni, bolj formalni.

V sosednjem kupeju se je znova pretegnil možak srednjih let. Globoko je zazelal, si pomel oči, s prsti naravnal lase in zazrl v temo, ki je bila zunaj. Nič ni dejal, samo nakremžil se je in se spet zagrnil z debelim sivim plaščem.

»Koliko je ura, prosim?« ga je nagnovil sopotnik iz sosednjega kupeja. Do takrat se niso videli. Le govorenje potnika s sivim plaščem je bilo glasno, slšno po celem vagonu. Z mehanimi slovenskimi in hrvaškimi besedami je na široko govoril in kramljaj s sopotnico. Poročevalec, ki ga je bil morda kupil v Ljubljani, je zato že neprečitan molel iz žepa.

Odgnil je plašč, s katerim si je bil zastrl oči pred lučjo in pogledal vprašujočega.

»Ich verstehe nicht,« je dejal mirno in se znova obrnil v kot.

Dobro uro tega, ko je na Jesenicah govoril na vso moč v domačem jeziku. Zdal — ne razume več! Pozabil je materinski jezik.

Mala neprijetnost je kmalu šla v pozabo. Vprašujoči, ki je bolj želel družbe in razgovora v dolgočasnih nočnih urah kot pa zvedeti koliko je ura, se je brez besede znova spravil na svoj sedež in se čudil.

Vlak je ropotal dalje.

Iz Salzburga proti Mühltdorfu je vozil udoben motorni vlak. Na postajah so se menjavali potniki; nekateri so izstopali, drugi so sopoljake prišli na vlak in se menili o zimni, o mrazu.

Na mali postaji so vstopili trije možki. Bili so primerno oblečeni, srednjih let. Gneča jih je zanesla med sedeže. Eden od treh se nenadoma skloni nad našim sopotnikom, ki je mirno bral časopis. Spoznal je slovensčino in se vznemiril:

»A vi, tudi vi, glejte! Boljševik, komunist, bandit!« je začel in v izgovorjavi je bilo razumeti, da gre tu za domačina — Nemca.

Je to mar žala, nepremišljenost ali predrzno izzivanje?

LJUDJE IN DOGODKI

SREČANJE STARIH PRIJATELJEV

Ze šestih si dva državnika in pristna prijatelja — predsednik Naser in predsednik Tito — segata v roke. Dvakrat je mesto ob Nilu pozdravilo predsednika Tita, dvakrat so Jugoslovani priredili navdušen sprejem vodilnemu arabskemu državniku in dvakrat so obale slovitiga sueškega prekopa bile priče trenutnega, zato pa nič manj važnega srečanja obeh državnikov.

Sedanji obisk predsednika Tita ima še posebni pomen. To je konec potovanja predsednika in njegovoga spremstva po azijskih in afriških deželah. V določenem smislu pomeni zato prihod predsednika Tita v prestolnico Združene arabske države vrhunec vse njegove poti po dveh celinah. Ta obisk simbolično združuje pomen in bistvo vsega potovanja: ponovno uveljavitev zamisli o miroljubnem sožitju in porast sil, ki se ne želijo vključiti v ta ali oni blok.

Z Združeno arabsko republiko je Jugoslavija že pred leti vzpostavila tesne odnose iskrenega in enakopravnega sodelovanja, prav tako pa sta predsednik Naser in predsednik Tito navezala prijateljske stike, ki presegajo običajne vpludnostne odnose med državnikmi. Nič čudnega torej, če sta se oba predsednika v zadnjih letih toliko pogosto sestajala, pogosteje kot s katerikoli drugimi državnikmi. Zato lahko tudi zdaj v duhu teh poglubljenih tradicij prijateljstva med obeh državama in med njunima voditeljema pričakujemo, da bo tudi ponovno srečanje potekalo v najiskrenjši izmenjavi mnenj o važnih mednarodnih problemih kakor tudi v naporih, da bi okrepili že tako plodno medsebojno sodelovanje.

Od zadnjega srečanja se je nedvomno nakopičilo dosti mednarodnih problemov, ki terjajo od obeh državnikov, da izmenjata svoja mnenja in poglede nanje. Prav minulo obdobje je še bolj prepričljivo potrdilo pravilnost politike sožitja, za katero se zavzemata obe deželi. Takšna politika je okrepila ugled in mednarodni položaj obeh dežel in povečala njun vpliv. To je politika, ki se zavzema za mir, za neodvisnost, za nevključevanje v bloke, za miroljubno sodelovanje na temelju enakopravnosti itd. Prav takšna politika je ustvarila trdno vez pristnega prijateljstva in plodnega sodelovanja med Združeno arabsko republiko in Jugoslavijo.

Trenutni mednarodni položaj, ki vzbujalo rahlo upanje za razvedritev svetovnih obzorij, daje še poseben pečat sedanjemu srečanju kakor

tudi po vsej poti predsednika Tita po deželah Azije in Afrike. Ni nobenega dvoma, da morajo prav v takšnem obetajočem mednarodnem vzdušju vse tiste sile, ki so si že zdaj prizadevale po vsej sili okrepiti mir in utrditi mednarodno sodelovanje, še podvojiti svoje napore, da bi tako pomagale premostiti prepad, ki ga je med dvema taborama izklopala hladna vojna in medsebojno nezaupanje.

Za okrepitev takšnih novih mednarodnih odnosov pa nedvomno lahko koristi tudi zgled, ki ga vsakodnevno daje prijateljsko, nesebično sodelovanje med ZAR in Jugoslavijo. Prav to so odnosi med dvema sicer različnima državama, ki pa bi morali postati temelj za graditev varnejše in skladnejše mednarodne prihodnosti.

Upoštevač vse te vidike postaja še bolj jasen velik pomen obiska predsednika Tita v ZAR. Zato lahko že zdaj ob njegovem začetku napovemo, da bo ta obisk v okviru celotnega potovanja predsednika Tita nov dokaz moči in porasta politike aktivnega sožitja in izvenblokovskih teženj. To bo ponovna potrditev rešilne alternative, ki jo miroljubni svet postavlja nasproti slepi ulici blokovskih nasprotij in mednarodne napetosti.

MARTIN TOMAZIČ

v nedeljo smo zabeležili

103 PIONIRJE SO SPREJELI V MLADINSKO ORGANIZACIJO KRANJ, 22. februarja

Danes dopoldne je bila na osemletki »Simon Jenko« v Kranju skromna svečanost, na kateri je sekretar Občinskega komiteja LMS Kranj, Mirko Galičič, sprejel 103 pionirje v mladinsko organizacijo. Po sprejemu so dijaki pripravili krajši umetniški program, šola pa je novospreglete mladince skromno pogostila. Na sprejemu so izvolili tudi 7-članski sekretariat, ki bo v bodoče vodil to novo organizacijo.

Občinski komitej LMS Kranj je v zadnjem času pričel široko akcijo za vključevanje pionirjev in pionirk iz zadnjih letnikov osemletk v mladinsko organizacijo. Tako bodo sprejeli v februarju več kot 480 novih mladincev. Na osemletkah Simon Jenko, v Predvorju, Senčurju, Stražišču in Predosljah so sprejemi že bili, v prihodnjem tednu pa bodo še na Tekstilni šoli, na osemletki Stane Zagar in v Dupljah.

URESNICILI SO DELOVNI PROGRAM KRANJ, 22. februarja

Sinoči je imelo Turistično olepševalno društvo Kranj v zgornji dvorani Sindikalnega doma redni letni občni zbor. Ob zaključku je uspešno nastopila folklorna skupina DPD Svoboda s Primskovega. Ansambel bo naslednje teden sodeloval s Turističnim društvom.

Nobenega dvoma ni — kranjsko Turistično društvo, ki je lani slavilo 80-letnico obstoja, je svoj ob-

širni delovni program preteklega leta v celoti uresničilo. Na pobudo društva je bilo ustanovljeno Hortikulturno društvo (društvo za nego cvetja), ki že zelo uspešno deluje. S široko akcijo je pridobilo 23 privatnih sob in s tem okrepilo zmogljivost kranjskih gostišč. Vse sobe so tudi primerno opremljene. Razen tega je društvo uspešno opravljalo službo plakatiranja. Priredilo je preko sto zanimivih predavanj s skioptičnimi slikami, ki so zajela domala vso Gorenjsko. Predavanja je opravil predsednik društva Stane Tavčar iz Kranja. Uspešne so bile tudi razne občasne kulturne prireditve in tradicionalna nogometna tekma — Debeli : Suhli. Društvo je razpisalo natečaj za najboljšo fotografijo Kranja in tekmovalja v okraševanju hišnih fasad s cvetjem. — Na Gorenjskem sejmu je imelo društvo svoj paviljon itd.

Letošnji delovni program pa kaže, da je društvo zakorakalo v 81. leto svojega obstoja še pogumneje. Nadejamo se lahko, da bo novozvoljeni upravni odbor svoje bodoče naloge v celoti uresničil.

M. Z.

NOV MOST NA OKROGLEM OKROGLJO, 22. februarja

Včeraj popoldne je bila na Okroglem skromna svečanost. Podpredsednik ObLO Kranj ing. Vršanek je ob navzočnosti predstavnikov Krajevnega urada Naklo, nekaterih predstavnikov občine in vaščanov otvoril nov most preko Temnika, ki so ga domačini v zadnjem letu zelo pogrešali.

M. Z.

Z OBČNEGA ZBORA AMD KRANJ KRANJ, 22. februarja

Sinoči je bil v restavraciji »Iskra« redni letni občni zbor Avto-moto društva Kranj, ki se ga je udeležil tudi predsednik Avto-moto zveze Slovenije ing. Albert Jakopič. — Iz poročila dosedanjega predsednika tov. Hlebca je bilo razvidno, da šteje danes društvo 992 aktivnih

članov. Od komisij je bila najboljša delavna športna, potem pionirska, ki je prirejela krožke po šolah in tako prometno in tehnično vzgajala naše pionirje. Športna komisija je imela skozi vse leto največ dela z organizacijo številnih tekmovalj v speedwayju.

V prihodnjem letu čakajo AMD Kranj še velike in težke naloge, med njimi tudi organizacija svetovnega conskega prvenstva v speedwayju, ki bo 31. maja v Kranju na stadionu Mladosti. Razen tega pa bo društvo posvetilo vso pozornost tudi pionirjem na šolah in izvenarmadni vzgoji mladine.

Dostojno in svečano pa bo društvo proslavilo tudi 40-letnico ustanovitve KPJ s posebnimi terenski vožnjami v Dražgoše in še nekatere druge kraje, ki so znani iz NOB.

Na koncu so podarili skromna praktična darila najboljšim tekmovalcem Pintarju, Jami in Perčiču.

M. Z.

CELJANI V KRANJU KRANJ, 22. februarja

Danes so gostovali v Kranju košarkarji celjske gimnazije in se pomerili s kranjsko gimnazijo. Domačini-mladinci so srečanje izgubili z visokim rezultatom 71:54, mladinke pa so zmagale s 37:14. Za poraz mladinske vrste je kriva predvsem slaba kondicija, saj mladinci več kot mesec dni zaradi popravila telovadnice niso mogli trenirati.

PRVENSTVO GORENJSKE V KEGLJANJU KRANJ, 22. februarja

V nadaljevanju prvenstva Gorenjske v kegljanju za posameznike so danes na kegljišču Triglava najboljši tekmovalci dosegli naslednje rezultate: Arčon (Gradis, Jesenice) 832, Stružnik (Triglav) 829, Bregar (Triglav) 825, Tarman (Gradis) 821, Simon (Gradis) 819, Debeljak (Triglav) 813.

REPUBLIŠKA LIGA KRANJ, 22. februarja

V okviru tekmovalja moške republiške lige sta včeraj nastopili na kegljišču Triglava ekipi Zvezde iz Ljubljane in Lokomotiva iz Mabora. Obe moštvi sta dosegli slabe rezultate, saj je povprečje obeh slabše od 800 kegljev. — Rezultati: Zvezda 6194 (najboljši Kavčič 798), Lokomotiva 6190 (najboljši Ferlan 827).

L. S.

BOLJŠA RAZSVETLJAVA NA KOKRICI

Končno so v preteklih dneh dobili na Kokrici in v okoliških vaseh boljše električno razsvetljavo in vodovod. Minilo je namreč že 10 let, ko so pričeli v tem kraju razpravljati o nevezdrnem stanju električne razsvetljave. V vseh desetih letih skorajda ni bilo sestankov ali zborov volivcev, kjer ne bi o tem razpravljali.

Pred tremi meseci so končno izvolili gradbeni odbor in pričeli graditi novo transformatorsko postajo. Z delom je bilo treba pohiteti tudi zato, ker je bilo okoli 40 novih hiš brez električnega toka. Zdalj že imajo luč. Napeljali bodo še novo električno omrežje, na Mlaki pa bodo postavili še en transformator.

Pred kratkim so na Kokrici dobili tudi novo vodovodno omrežje za znovni del vasi in za novo naselje.

LANSKI USPEHI JAMČIJO

V torek, 17. februarja je bil v Gorenji vasi v Poljanski dolini občni zbor turističnega društva. Cevprav društvo ni bilo posebno aktivno, je vendarle dosegel nekatere uspehe.

Z lastnimi sredstvi so cesto, ki vodi skozi vas, zasilno prekrili s protiprašno prevleko, zbrali so preko 30 tisoč dinarjev in les za popravilo dveh brvi preko Poljansčice, s sodelovanjem mladine so postavili 20 kažipotov in zabeležili preko 1300 nočitev domačih gostov.

V letu 1958 bo društvo sodelovalo pri gradnji vodovoda, zgradilo bo iz nabranih sredstev leseno brv ter povečalo propagandno dejavnost za obisk Gorenje vasi. Novozvoljeni upravni odbor društva in program dela, jamčijo, da bodo letošnji uspehi še večji kot lani.

OBRAČUN FILATELISTIČNEGA DRUŠTVA

V torek, 17. februarja so se v jeseniški Kazini zbrali na svoj občni zbor filatelisti in v precej ognjevitem razpoloženju pretresli delo društva v preteklem letu. Največ hude krvi povzročila revija, ki jo morajo plačevati, čeprav ne izhaja. Razdelili so nagrade in priznanja najboljšim mladincem, ki so sodelovali na filatelističnih razstavah. O svojih načrtih niso razpravljali.

KRANJSKI ESPERANTISTI NA FESTIVALU V LJUBLJANI

Pred dnevi je bil v centralni dvorani Doma sindikatov v Ljubljani drugi kulturni festival esperantistov Slovenije, ki so ga razen najvidnejših zastopnikov esperantskega jezika udeležili tudi člani društva iz Kranja. Sodelovali so v kulturno-umetniškem delu festivala, in sicer s kratko odsko uprizoritvijo ter v oddaji »Pokaži kaj znaša«. Uspeh kranjskih esperantistov na omenjenem festivalu je tem prepričljivejši, če upoštevamo, da so v veliki zasedbi najboljših društev Slovenije edini zastopali Gorenjsko v izbranih kulturno-umetniških točkami, ki so v celoti uspele.

I. V.

na dnevnem redu V KOMUNAH

ROKI

V Radovljici, kot tudi drugod, imajo predvidene letos obširne gradnje. Skupno s tovarno Veriga mislijo graditi več stanovanjskih blokov s približno 80 stanovanji, kar je v primerjavi s stanovanjsko gradnjo prejšnjih let dokaj veliko. Hkrati mislijo uresničiti večletne zahteve prebivalstva po sodobno urejeni klavnici. Nič manj ni nujna avtobusna postaja, ureditev ceste do glavne magistrale in drugo.

Te zahteve, zlasti za stanovanja in klavnico, so zelo poudarjali kolektivi, ljudje na zborih volivcev in drugod. Tudi sedanja akcija med podjetji za zbiranje sredstev za skupne potrebe občine je bila izvedena za dograditev teh glavnih objektov.

Vendar, kot pravijo na občini, danes ni več glavna skrb v zbiranju sredstev za družbeni standard, marveč se vse resneje postavlja v ospredje skrb, kako izvesti to delo.

Glavno, kot pravijo, so že naredili, in sicer pogodbo z domačim gradbenim podjetjem »Gorenjc« za izvedbo gradbenih

del. Podjetje se je obvezalo, da bo do določenih rokov izvršilo prevzeta gradbena dela. Zakasnitev v teh delih brez dokazanih, opravičljivih vzrokov bo podjetje moralo plačevati z visokimi penali.

Izdelava načrtov je v teku ali pa so že pripravljeni. Da ne bi bilo ovir pri načrtih za stanovanja, so se odločili za iste hiše kot so predvidene v Kranju na Zlatem polju. Tako bodo imeli tudi več možnosti uporabe serijsko izdelanega stavbnega pohištva, kar bo pocenilo gradbene stroške. Tudi načrti za klavnico, ki je — za stanovanjsko seveda — največji objekt, so skorajda izdelani. Da bi gradnja nemoteno tekla, bodo letos izdelali tudi načrte za kopalnice, ki ga nameravajo graditi prihodnje leto.

Največja skrb je zdaj, da bodo posameznosti izdelane v rokih. Vsaka zakasnitev s strani občine, projektanta, gradbenega podjetja in obrtnikov, bi imela za posledico splošno zakasnitev v izdelavi objektov.

Hkrati se v radovljiškem okolišju javlja v zvezi z gradbeno dejavnostjo še eno vprašanje — šušmarstvo. V zadnjih mesecih se je pred sodnikom za prekrške zvrstilo kakih 10 primerov.

Gre za navadne zidarje, mizarje in druge poklice, ki prevzemajo celotna dela pri gradnji stanovanjskih hiš. Tako so na primer prevzeli trije zidarji zidanje enostanovanjske hiše za 80.000 dinarjev. Delo so končali v dobrem tednu, seveda v prostem, popoldanskem času.

Take šušmarske dejavnosti, dasi v gradbeništvu, nikakor ne smemo dopuščati. Zlasti še, ker gredo mnoga taka dela na račun skupnosti. Delavci v materialnem podjetju ne morejo delati, ker so utrujeni. Neki izvajalec mizarskih del, kot so ugotovili, pa je v podjetju, kjer je redno zaposlen, izdelal s stroji in materialom podjetja potrebne dele in jih nosil za privatno gradnjo.

Glavni korak proti temu pojavu, upajo, bo že ta, da letos ne bodo dali privatnikom posojila za gradnje.

K. M.

PRED LETNO KONFERENCO OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA KRANJ

Lažja pot se maščuje

Kaj bo z dopolnilnim proračunskim prispevkom

Razgovor s članom predsedstva Okrajnega sindikalnega sveta Kranj tovarišem Ivanom Kristanom

Vprašanje: Zadnje dni se v podjetjih precej govori, kaj bo sedaj, ko Narodna banka zahteva zakonito obračunavanje dopolnilnega proračunskega prispevka, to je od neto plač delavcev, ne pa več na račun plač nad tarifnim pravilnikom. Kakšno je stališče Okrajnega sindikalnega sveta o tem problemu?

Odgovor: Okrajni sindikalni svet je o problemu dopolnilnega proračunskega prispevka razpravljal že lansko leto ob njegovi uvedbi, ko je nastala podobna situacija. Stvar se je potem uredila tako, da so dopolnilni proračunski prispevek podjetja plačala preprosto iz dobička, čeprav je bilo to nezakonito. Lansko leto so ljudski odbori predpisali dopolnilni proračunski prispevek zato, ker so jim ga višje politične teritorialne enote že vkalkulirale v proračunsko kvoto. Takrat smo se vsi strinjali, da je pavšalno predpisovanje dopolnilnega proračunskega prispevka že vnaprej vsem enako nepravilno, ker bi moral ta prispevek ostati instrument v rokah občin za uravnavanje tarifne politike v komunah. Kot instrument tarifne politike bi se dopolnilni proračunski prispevek uveljavil, če bi ga občine predpisale takrat in tistim podjetjem, katerih delavci bi imeli precej višje osebne dohodke kot delavci v drugih podjetjih. Če pa ta prispevek predpišemo že vnaprej in povzbu vsa še vsem podjetjem v enakem odstotku, pa izgubi smisel in funkcijo takšnega instrumenta. — Zato smo že lansko leto višje sindikalne forume in organe oblasti opozarjali, da federacije republike in oblasti ne bi smeli že vnaprej vkalkulirati dopolnilni proračunski prispevek v proračunsko kvoto občin.

treba delavce opozoriti, da bodo ta prispevek morali plačati od svojih čistih osebnih prejemkov. Skratka, delavce je treba pripraviti na to, da se bodo strinjali tako z uvedbo dopolnilnega proračunskega prispevka, kot tudi s posledicami, to je z zakonitim obračunavanjem od neto plač.

Pokazalo se je pa, da so člani zborov proizvajalcev, ki so se posebej odgovorni za informiranost delavcev o delu in sklepih ljudskega odbora, šli po lažji poti. — Namesto, da bi pred glasovanjem za uvedbo dopolnilnega proračunskega prispevka na to temeljito pripravili delavce, so se pa zanašali, da se bo stvar uredila tako kakor lansko leto. Računali so, da se bodo organi, ki so odgovorni za pravilno obračunavanje dav-

IVAN KRISTAN
član predsedstva Okrajnega
sindikalnega sveta Kranj

Ko se je začela razprava o okrajnem družbenem planu, smo zavzeli enako stališče. Sindikalne organizacije smo opozorili na dva momenta:

prvič, naj bi ne dopustili, da bi občinski ljudski odbori v družbenih planih (ali pa posebnih odločilih) že vnaprej za vse leto predpisali vsem podjetjem enako višino dopolnilnega proračunskega prispevka. Ta prispevek naj bi predpisali samo tistim podjetjem, kjer so osebni dohodki delavcev višji kot v drugih podjetjih, in sicer ne vsem podjetjem enak odstotek, in

drugič, kjer pa nameravajo uvesti dopolnilni proračunski prispevek, pa je treba pred njegovo uvedbo delavce temeljito spoznati s funkcijo prispevka, za kaj se bo uporabljal itd. Predvsem pa j

kov, v začetku sicer razburjali, da se bo pa stvar pozneje vendarle uredila, ker si ne bo nihče upal tvegati nerazpoloženja v delovnih kolektivih, če bi prišli pred njih z zahtevo, da je treba prispevek odvajati od neto plač. Zato so takrat tudi popustili in glasovali za uvedbo prispevka. Ta račun se je pokazal kot zelo slab, kajti Narodna banka sedaj zahteva strogo izvajanje določb zakona o proračunskem prispevku. Lažja pot se torej že sedaj maščuje, ker se delavci v nekaterih podjetjih, kjer jim bodo morali obračunati dopolnilni proračunski prispevek od čiste plače tudi za mesec januar, razumljivo razburjajo, ker jih na to ni nihče pripravil.

Kakšen bo izhod iz tega? Ni verjetno, da bo Narodna banka pri svoji zahtevi za spoštovanje zakonitosti popustila. V tem primeru je pričakovati, da bodo delavci zahtevali, naj njihovi člani proizvajalcev ta problem ponovno sprotijo pred občinskim ljudskim odborom. Ker se bodo občine težko odrekli sredstvom, ki so jih že razporedile za različne potrebe, je verjetno, da bo dopolnilni proračunski prispevek ostal v veljavi, da pa bo potrebno nadoknaditi zamujeno politično dejavnost med delavci.

Hkrati menimo, da so se občine s premalo vztrajnosti borile proti taksi, da jim višje politične teritorialne enote v svojih družbenih planih že vnaprej predpisujejo dopolnilni proračunski prispevek, čeprav je to fakultativni instrument za zbiranje sredstev v rokah občinskega ljudskega odbora, ki ga uporabi po svoji lastni uvidenosti. Gotovo pomeni takšna praksa precejšnje omejevanje samostojnosti občinskih ljudskih odborov.

A. T.

Za zagotovitev gradbenega materiala

TRIKRAT VEČ ZIDAKOV

„Gorenjska opekarna“ Dvorska vas v rekonstrukciji - Pred novo gradbeno sezono

Vse bliže smo času, ko bo treba začeti graditi v letošnjih načrtih predvidena stanovanja in druge komunalne zgradbe. Kaže, da nam bo zima letos močno prizanesla in gradbena podjetja bodo kmalu začela z delom.

Marsikdo pa se je verjetno že vprašal: ali bomo sploh lahko ustvarili vse predvidene gradnje, čeprav so sredstva zagotovljena? Kakšna je zmogljivost gradbenih podjetij in od kod dobili tolikane količine gradbenega materiala?

V razgovoru z direktorjem Lesno industrijskega podjetja Bled smo zvedeli, da za vrata v novih stavbah ni strahu. Deset odstotkov njihove proizvodnje bo zadoščevalo za vse potrebe novogradenj na Gorenjskem. Poseben tip vrat izdeluje tudi »Jelovica«, medzadružni lesni kombinat Skofja Loka. Znano je, da omenjeno podjetje izdeluje tudi okenske okvirje. Zato smo vprašali di-

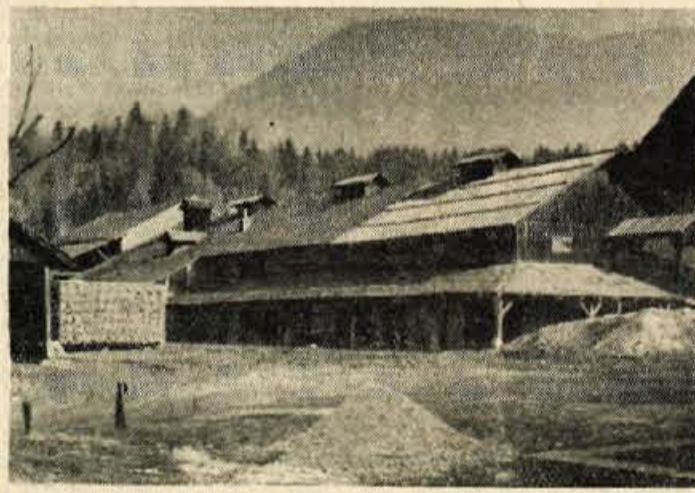
rektorja tov. ing. Olipa: »Ali bo vaša proizvodnja oken zadoščala za potrebe novogradenj v okraju?« Telefonski odgovor je bil: **Brez strahu! Kolikor pa bomo prešli na serijsko proizvodnjo tipiziranih oken, bodo ta še precej cenejša kot so.**

In končno, kako je z opekami? Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora Kranj je bil sprejet sklep o združitvi opekarn Cošnjevk, Bobovk in Stražišče. S to združitvijo bo moč vskladiti dosedanje proizvodnjo posameznih opekarn, poceniti proizvodnjo in si zagotoviti tudi vso proizvodnjo izključno za potrebe Gorenjske. Razen omenjenih dosedanjih opekarn, imamo na Gorenjskem še »Gorenjsko opekarno« Dvorska vas. Proizvodnja vseh opekarn v kranjskem okraju pa ne zadošča potrebam. Medtem ko je bila opekarna v Cošnjevku že rekonstruirana, bo preurejena tudi opekarna v Dvorski vasi.

Predvidevajo, da bo »Gorenjska opekarna« rekonstruirana konec prihodnjega ali v začetku leta 1961. Medtem ko bodo letos dogradili peč, bodo prihodnjo zimo uredili strojno. Opekarna ima doslej izključno sezonski značaj, zato jo bodo rekonstruirali med mrtvo sezono, da ne bo trpela proizvodnja, medtem ko bo po obnovi obratovala neprekinjeno vse leto. Sredstva za rekonstrukcijo bo opekarna dobila iz stanovanjskega sklada posameznih občin kranjskega okraja, udeležila pa se bo tudi zveznega

natečaja. Po rekonstrukciji bo »Gorenjska opekarna« imela trikrat večjo proizvodnjo kot sedaj. Doslej so proizvedli 1.800.000 zidakov letno (strešne opeke opekarna ne izdeluje), po rekonstrukciji bo zmogljivost obrata narasla na 5 do 6 milijonov zidakov. Opekarna bo proizvajala opeko za potrebe novogradenj v bazenu od Podnarta pa do Zgorinjskega kota. Občine, ki bodo dale sredstva za rekonstrukcijo opekarn, bodo imele potem sorazmerne deleže tudi pri nakupu zidakov.

B. F.

»Gorenjska opekarna« Dvorska vas bo spremenila svojo podobo

Doslej najobsežnejši zazidalni načrt 382 stanovanj na Zlatem polju

Občinski ljudski odbor Kranj je na zadnji skupni seji razpravljal in sprejel zazidalni načrt za južni del Zlatega polja, ki ga je izdelal projektant ing. arh. Jože Kranjčič. »To je doslej največji zazidalni načrt, kar jih je kdajkoli sprejel Občinski ljudski odbor Kranj,« je poudaril poročevalec — predsednik Sveta za urbanizem ObLO Jaka Kolenc.

Zazidavo južnega dela Zlatega polja je v skladu s perspektivnim planom urbanistične zasnove razvoja Kranja, ki jo je izdelal arhitekt ing. Marjan Sorli, že dvakrat obravnaval Svet za urbanizem ObLO Kranj in enkrat Svet za komunalne zadeve. Zemljišče južno od Dijaškega doma oziroma stanovanjskega bloka Iskre, vzdolž Koroske ceste do Stošičeve in Levstikove ulice, zdaj z izjemo ambulante gradbenega podjetja »Projekt« in ene barake, ni zazidano. Zajema tudi zemljišče, ki je bilo svojčas rezervirano za gradnjo gumarske šole. Ko pa je postalo jas-

no, da zveznih kreditov za to gradnjo ne bo, je bilo sklenjeno, naj se ves prostor porabi za gradnjo stanovanj. Zazidalni načrt in projekti za stanovanjske bloke so že izdelani. Prvotno je bilo za zazidavo južnega dela Zlatega polja več variant, od katerih bi bila mogoča katera celo primernejša od današnje. Ker pa je bilo treba z načrtom pohliti — predvidevajo namreč, da bodo letos pod streho vsa stanovanja in bo zato treba čimprej pričeti z deli na terenu — ni bilo časa, da bi preveč razmišljali. Tudi načrti za objekte, kjer sodeluje tudi projektivni biro Projekta, ki bo predvidoma naselje gradil, so že v izdelavi.

Zazidalni načrt južnega dela Zlatega polja predvideva na površini nekaj več kot treh hektarov 382 stanovanj s skupno 1322 ležišči, s skupnimi družbenimi prostori, servisnimi prostori za pralnice, krpalnice, zavetišči za otroke, igrišči, garažami itd. Načrt ne predvideva trgovskih lokalov, ker so ti v

soseščini, že zgrajenem delu naselja in imajo zadostno kapaciteto ter spričo bližine mestnih lokalov povsem zadovoljujejo vse potrebe Zlatega polja.

Zaradi racionalnosti bodo vsi stanovanjski bloki petnadstropni. Od skupno 382 stanovanj jih bo 90 s 5 ležišči, 92 z 4 ležišči, 124 s 3 ležišči, 56 z dvema ležiščema in 20 garsonier, skupno torej 1322 ležišč. Stanovanja bodo v skladu z novimi smernicami o gradnji stanovanjskih zgradb, okusno urejena in praktična, vsi bloki bodo grajeni po enotnem tipu. Nekateri se sicer obregajo in pravijo, da bo celotno naselje izgledalo preveč karniško. Pravijo tudi, da bi morali biti bloki bolj razmetani kot predvideva zazidalni načrt. Vsega tega pa ni moč upoštevati.

Važno je tudi, da se doseže v naselju pravilna gostota prebivalstva. Načrt predvideva, da bo v južnem naselju Zlatega polja prišlo na en hektar zemljišča 418 prebivalcev.

A. T.

Ob 40-letnici KPJ

Šole hočejo podatke

Za proslavo 40-letnice KPJ v radovljiški občini so izvolili posebne krajevne odbore v Lescah, Crnivcu, Podnartu, Kroplu, Lancovem in v Kamni gorici. Programi prireditve so po vseh teh krajih zelo pestri. Svobode, športna in druga društva, so se že začela pripravljati za nastope ob raznih proslavah. Za posebne prireditve v Radovljici ob jubilejnih dnevih v aprilu se pripravljajo Svoboda iz Lesc.

Skupno je v občini predvidenih kakih 140 do 150 prireditve ozir. Proslav v počastitev raznih dogodkov v teh krajih. Dve glavni proslavi občinskega merila pa bosta: v Begunjah ob 14. obletnici osvoboditve in v Radovljici ob otvoritvi spomenika 44 padlim bor-

cem NOV, med katerimi je tudi narodni heroj Jože Gregorčič.

Tudi komisija za zbiranje zgodovinskega gradiva je organizirala široko mrežo. Najbolj, kot pravijo, se jim mudi, da bi zbrali podatke za šole. V šolah so povsod pripravljene posredovati otrokom zgodovinske dogodke in spomine. Toda zahtevajo potrebne podatke oz. gradivo. Ze prejšnja leta so posamezni preživeli borci tolažili otrokom v šolah svoje spomine. To je predvideno tudi letos. Vendar je razen tega potreben šolam še čimpopolnejši koledar glavnih dogodkov.

O upravičeni zahtevi pedagogov v radovljiški občini razpravljajo tudi drugod.

-l. c.

Muzej v škojeloškem gradu

V Skofji Loki že marljivo deluje odbor za proslavo 40-letnice KPJ. Tudi vse komisije, in sicer komisija za zbiranje zgodovinskih podatkov, komisija za prireditve in komisija za proslavljanje obletnice SKOJ imajo polne roke dela. Po sklepu komisije za prireditve naj bi proslave zajele vsak pomembnejši kraj v občini in tudi vsak delovni kolektiv.

V programu, ki pa še ni do konca izdelan, imajo, med drugim, otvoritev muzeja v novih prostorih škojeloškega gradu in odkritje spomenika padlim borcem v Poljanah. Predvidena so tudi preda-

vanja o zgodovini Partije v okviru ljudske univerze v šolah, predvajanje zgodovinskih filmov v krajih, kjer nimajo lastnega kina, razne prireditve Partizana iz Skofje Loke, partizanski pohodi, več slovnostnih akademij in drugo.

Poseben pomen pa pripisujejo zgodovinskim podatkom in spominom o razvoju delavskega gibanja, ki je zavzel širši obseg v teh krajih zlasti po znanih stvarkah v letu 1938. Podatke že zbirajo. Objavili pa jih bodo v letošnji številki »Loški razgledi«, ki bo posvečena temu pomembnemu jubileju.

M. Č.

Na dnu jezera

Gorsko letovišče na dnu osušenega jezera • Le 3 goldinarje na leto
Jezero ni več »odtrgano« svetu • Spet jezero: tokrat umetno

Se nekaj metrov strme poti in šofer je ustavil vozilo. Obstali smo na dnu precej velikega jezera. Pod vodo? Z avtomobilom? Da, toda na dnu jezera brez vode. Voda je že davno usahnula.

Kdaj je v jezeru zmanjkalo vode, ne ve nihče povedati. So pa dokazi, da je tam, kjer je danes priljubljen obmejni gorsko-letoviški kraj Jezero, res bilo nekdanje jezero; odtod tudi ime Jezero.

Dunajski geolog dr. Friderik Teller je že leta 1886 po več kot polletnem raziskovanju Jezerkega ugotavljal, da na Zgornjem Jezerkem nikoli ni bilo ravnine, temveč odprta globoka dolina. V to dolino je pridlo ob »strašnih in potresnih dogodkih« s Kočne toliko kamena in zemlje, da voda ni imela odtoka — nastalo je jezero. Vendar je voda v stoletjih le našla odtoke skozi zemljo, novi sloji zemlje pa so jezero počasi zasipali.

Do kod je segala obala nekdanjega jezera, lahko sklepamo že danes. Če bi potegnili črto od hiše do hiše, ki bi spajala najstarejše hiše Jezerkega, tiste hiše, ki se vidijo kot bele pike med gozdovi in pašniki na pobočjih okoliških planin, bi videli, da stoji vsa stara kmečka poslopja na isti nadmorski višini. Skratka, ob pogledu z Male planine se nam dozdeva, da je Jezerka dolina še vedno pod vodo in da je novo naselje Jezerkega na dnu velikega jezera, ob obali pa je videti Stularjevo, Virnikovo, Mlinarjevo in druge kmetije.

Ljudsko izročilo je ohranilo še neki dokument iz zgodovine Jezerkega. Precej visoko na pobočju Male planine, kjer pravijo »na koreninah« se še danes dviga visoko v nebo macesen, gosto poraščen z belkastosivim mahom. Domačini trdijo, da so prav tu v davnih časih privezovali čolne.

NA POČITNICAH V OBJEMU PLANIN

Prvi, ki je napravil na Jezerkem letovišče in turistično postojanko, je bil Franc Muri, kateremu je dal njegov oče že 1872. leta v dediščino prvo večje poslopje, zgrajeno na dnu nekdanjega jezera. Poslopje so imenovali »Jezernik«, kasneje Kazina, danes pa »Dom na Jezerkem«. Prve turiste je kronika zabeležila 1880. leta. Razen domačin, je iz drugih dežel prihajalo na Jezero najprej Čehov. Le-ti so bili skoraj stalni gosti tega predela Gorenjske vse do prve svetovne vojne. Iz tistih časov izvira tudi Češka kočja pod Grintovcem. Neki češki arhitekt je iz svoje domovine prinesel načrte preproste češke hišice in po teh načrtih so zgradili pod Grintovcem planinsko postojanko, Češko kočjo. Razen

te kočje je bilo takrat zgrajenih še vrsto koč v Savinjskih ali Kamniških alpah.

Seveda Jezero kot letovišče še ni doseglo tiste stopnje kot sta jo Bled ali Bohinj, vendar pa perspektive kažejo, da bo tudi Jezerko v bližnji prihodnosti enakovredno Bledu ali Bohinju.

Za nadaljnji razvoj turizma na Jezerkem bo velikega pomena — umetno jezero. Turistično društvo že dlje razmišlja o umetnem jezeru, letos pa se bo lotilo uresnitve načrta z vsemi silami. Površina jezera bi bila 2 do 3 hektare. Voda bi bila sicer prehladna za kopanje, zato pa bi se letoviščarji lahko razvedrili z veslanjem.

GOZDARSTVO PRVO

Sprva so se Jezerjani predvsem ukvarjali s kmetijstvom in živinorejo, zlasti pa z ovčarstvom; poznana je solčavsko-jezerka ovca, ki ima mehkejšo volno od ostalih pasem ovac. Nekdaj je imel vsak kmet vsaj 100 do 120 ovac in koz. In če vemo, da je bilo 1850. leta 34 bogatih kmetov, potem vemo, da je bilo nekdanje na Jezerkem okoli 2.000 ovac. Kaj pa danes? Niti 400 jih ni več! In tudi kmetov je le še 16. To nam kaže, da sta živinoreja in kmetijstvo nazadovala. Razvijalo pa se je gozdarstvo. Višek je doseglo gozdarstvo — za kratke

smela nič. Kmeta sta bila zaradi tega močno užaljena in se zato s takšno krivico nista mogla sprijazniti. Še naprej sta sekala les in pripravila tudi hlode za prodajo. Graščak je to zvedel. Najel je delavce, da bi z njihovo pomočjo nasilno odvzel pripravljen les Zavratnikoma. K sreči sta tudi kmeta pravočasno slišala za graščakovo nakano. Najela sta delavce, kolikor sta jih pač mogla, s katerimi bi se postavila v bran... In prišlo je do spora, do fizičnega obračunavanja med delavci obeh »strank«. Precej jih je bilo hudo ranjenih, zmagali pa so delavci kmetov. Zadevo je potem pretresalo sodišče, ki pa odločitve ni dalo, temveč je le kaznovalo vse tiste, ki so sodelovali pri pretepu.

Zavratnika sta kljub temu kmalu nato, iz strahu pred ponovnimi spori z graščaki, prodala svojo zemljo nekemu dr. Fuchsju za 2.800 goldinarjev. S tem je bilo ob deo in »zaslužek« nad 100 ljudi, kolikor sta jih potrebovala za obdelovanje svoje zemlje. V tistih časih je namreč vsak kmet — Jezerjan imel 300 in več hektarov zemlje.

O takratnih zaslužkih hlapcev in dekel skoraj ne moremo govoriti. Plače so bile nizke: hlapci so dobili po 5 goldinarjev, dekle pa je po 3 goldinarje na leto; razen tega je dal gospodar vsakemu še oble-

kmalu začelo primanjkovati delovne sile.

OSUŠEVANJE DOLINE V OSPREDJU

Razen tega so bolj ali manj pešali tudi gozdovi. Zemlja na Jezerkem je tako ali tako vsebuje precejšnje količine kisline, ker je močvirna (posledice nekdanjega jezera). Prebivalci so si sicer že 1895. leta pomagali z osuševalnimi deli, ko je na predlog Franca Murija Koroški deželni zbor sprejel sklep, da prispevajo za osušitev Koroška dežela 30 %, država 30 %, 20 % Strucmanova ustanova (ta je izvedla osuševalna dela) in 20 % sredstev vsi tisti, ki se zanimajo za to delo. Ves takratni trud in delo so žal kasneje spet uničila neurja. Zato Jezerjani že dlje razmišljajo, kako bi spet uresničili svojo večletno željo — Jezerko dolino osušili in s tem dobili precejšnjo površino rodovitne zemlje.

Gozd so kmetje uničevali tudi s tem, ker so velike površine do golega posekali in potem na to mesto zasadili le smrekove sadike. Iglavci pa sami proizvajajo precej kisline. Le-ta je škodljiva za gozd!

Posek lesa v gozdu je danes povsem drugačen. Na Jezerkem ne sekajo več od kraja, kot pravimo po domače, temveč načrtno. Nekdaj kmetje po današnjih principih skorajda niso mogli sekati. Prvič zato ne, ker je bila gozdarska veda še nerazvita, drugič pa zato, ker kmet 300 hektarov ali pa še več ni zmogel smotno negovati. S smotno poseko pa Jezerjani danes že izvozijo prav toliko lesa kot so ga nekdanj.

Skratka, gozdarstvo je spet v polnem razmahu. Z osuševalnimi deli pa bi prav gotovo spet lahko poživili tudi živinorejo in kmetijstvo.

MEJE NI

Tako je bilo na Jezerkem in v njegovi okolici vse do druge svetovne vojne. Nikdar Jezerjani niso vedeli za mejo, zato je tudi še danes njihova največja želja, da bi se spet lahko večkrat sestajali z brati in sestrami — Slovenci — onstran meje. Nekdaj so fantje s Koroške hodili vasoval na Jezerko v dolino Kokre, Jezerjani pa v Korte, Belo, Zelezno Kapljo in drugam po Koroški. Meje zanje ni bilo.

Nekdaj ste lahko brali tudi enake lepake nalepljene v Predvoru, Kokri, na Jezerkem ter onstran meje v Kortah in Bell, da bo »sigralska družina Jezerko uprizorila...«. In ko je prišla nedelja, se je zbralo tudi nad 500 mladih in starih iz obeh strani meje ter se navduševalo ob slovenski besedi, ki so jo igralci uporabljali na odru.

JEZERSKO

Foto: F. Perdan

VČERAJ IN DANES

Za prosvetno in kulturno delo je med Jezerjani že od nekdanje veliko zanimanje, saj je med njimi vedno živelo tudi precej izsolanih ljudi. Še danes lahko trdimo, da je Jezerko kraj na Gorenjskem, kjer so kmetje z najvišjo šolsko izobrazbo. Od 16 kmetov ima prvi 4 razrede gimnazije in trgovsko šolo, drugi in tretji po 4 razrede nekdanje meščanske šole, četrta gozdersko in kmetijsko šolo, peti 8 razredov gimnazije.

Med drugim bo prihodnje leto minilo že 100 let, ko je bilo na Jezerkem zgrajeno šolsko poslopje, ki mora, žal, tudi še danes služiti svojemu namenu, čeprav za šolski pouk ni več primerno. Do leta 1852 Jezerjani sicer niso vedeli za šolo. Takrat pa je začel s poukom v popoldanskih urah neki kaplan. Pouk je bil v pritličju sedanjega »Doma na Jezerkem«. Prvi učitelj je prišel na Jezerko še leta 1885. leta (Anton Hölzl). Isto leto je bil izpopolnjen tudi poštni urad, ki je obstajal na Jezerkem že od leta 1871. Po zaslugi Schwarcovega administratorja, zapuščine dr. Antona Fuchsa ter Franca Murija je bila vzpostavljena brzojavna zveza med Zelezno Kapljo in Kranjem. Brzojavna zveza je takrat pomenila veliko pridobitev za Jezerjane, čeprav sta bila njihov promet in trgovina usmerjena predvsem na Tržič. Pred več kot 100 leti Jezerjani v Kranj skorajda niso šli. Za pot, ki jih je peljala preko Javornika v Tržič, je bilo potrebno le 4 ure hoda, do Kranja pa celih 7.

Bogdan Fajon

Kamnolom — nova veja gospodarstva na Jezerkem

pojme seveda — ko se je leta 1856 začela trgovina z merkantilnim lesom in ko je stekla železnica med Ljubljano in Trstom.

V skromnih zapiskih »pri Mlinarju« smo našli iz tistih časov zanimivo zgodbo. — Bilo je 1878. leta, ko si je gospoda z graščine Brdo pri Kranju lastila imetje kmetov Zavratnikov. Slednjima je dovolila uporabo pridelkov in lesa le za domače potrebe — prodajati pa nista

ko, par čevljev in spodnje perilo, redil pa je tudi ovco za hlapca ali dekle, ki jo bo le-ta dobil ko bo nehal služiti. Kljub temu pa je bilo takrat na Jezerkem dovolj hlapcev. Iz vseh krajev Gorenjske in tudi od drugod so hodili delati na Jezerko, kjer so se lahko skrivali pred vojaško suknjo. Ko pa se je 1852. leta vgnezdila na Jezerkem žandamerija, fantje tudi tu niso bili več varni, zato je kmetomki so jo igralci uporabljali na odru.

VIHAR POD TRIGLAVOM

Riše Milan Batista

Smrt na Okroglem

89

Dolgi svetlobni trakovi so rezali noč nad Savo: tpalke reflektorjev, ki so z njimi Nemci vso noč osvetljevali vhod v votlino, v kateri je bila trinajstotica. Bilo je okrog polnoči, ko je Jaka poskusil, če Nemci morebiti le niso tako budni; potisnil je skozi izhod posodo na palci — pa so spet koj zaregljale strojnice in krogle so se vsule po skalah.

90

Planin je videl reflektorje in čul strojnice, ki so od časa do časa kot stekli psi zalajale proti temni odprtini. Ni se mogel ganiti — če bi Nemci na skali nad njim čuli pljuskanje vode, bi bilo po njem. Stal je do kolen v ledenomrzli vodi in poslušal, kako so se v strojničnem gnezdu nad njim nemški mitraljezci menjavali pri svojem orožju na straži.

91

Drdranje, ki se je začelo nad njihovimi glavami s prvim jutranjim svitom, partizanov v votlini ni prebudilo — bili so budni vso noč. »Luknje vrtajo v skalo, da bi nas zaminirali,« je šepnil nekdo. »Nič ne bodo dosegli,« je rekel Stane Žagar, ki je nekoč delal v kamnolomu, pa se je spoznal na te reči, »skala je predebela, da bi jo mina mogla zlomiti.«

92

Nemci so prenehali vrtati, položili mine v luknjo in jo sprožili. Nobene škode ni napravila partizanom pod njimi. Potem so še vrtali. Zdaj so obleganci čuli kompresorje čisto nad svojimi glavami. Dolgo so vrtali, potem pa naenkrat utihnil. »Zdaj je zadnji čas, da se predate,« je rekel nekdo nad njimi. Niso odgovorili. Potem je strašno zagrmelo...

Gorenjski obveščevalci

šport - šport - šport - šport - šport

III. MEDNARODNE METALURŠKE ŠPORTNE IGRE NA JESENICAH

Utrjevanje tovariških vezi

MALI OGLASI

Cevlarski šivalni stroj »Singer« (cylinder), dobro ohranjen, prodam. Ponudbe oddati v oglasni oddelk. 2559

Slovenski fant, star 21 let, išče resno in pošteno slovensko dekle v starosti od 18 do 22 let. Zaželena slika in življenjepis. Fink Stane, Oberhausen Sterkrade, Kleekamp 22/2, Deutschland. 2568

Našla sem moško uro. Poizve se Ljubljanska 3, Kranj 2570

Ušla je psica, ovčarka »Miša«. Vrniti proti nagradi na naslov: Ravščel Jakob, Kokrica, baraka pri žagi, Kranj. 2571

Kupim 3 prašičke, 5 do 6 tednov stare. Ponudbe oddati v oglasni oddelk. 2569

Kupim 2 leti starega konja. Prodaj 2 prašiča, 40 do 50 kg. Naslov v oglasnem odd. 2572

Kupim kravo, mlado, točko, s teletom ali po teletu. Marija Tavčar, Posavec 12, Podnart. 2573

Prodaj nov gumijasti voz za praviljček (prek) ali zamenjam za rezan les ali hlokovino. Naslov v oglasnem oddelku. 2574

Prodaj popolnoma nov, še ne rabljen moped znamke TMZ-Zagreba po ugodni ceni. Poizvedbe pri KU Senčur ali pri Trgov. podj. Senčur. 2575

Ugodno prodaj spalnico iz trdega lesa. Sarac Ljubica, Cesta JLA 12, Kranj. 2576

Prodaj novo kompletno spalnico zaradi selitve. Naslov v oglasnem oddelku. 2577

Prodaj malo posestvo z vsemi Podljudel 68, ker nimam povoda blizu Sk. Loke. Naslov v oglasnem oddelku. 2578

Ugodno prodaj nekaj gajbic. Moste 94, p. Komenda. 2579

Dve delavki, zaposleni na dve izmenično, dobila stanovanje v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku. 2580

Delavka dobi stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 2581

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 7., 8., 10., 13., 15., 17., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

Ponedeljek, 23. februarja

8.05 Orkester Radia Ljubljana pod vodstvom Uroša Prevorka vam voščil dober dan

9.00 Pisani zvoki z Dravskega polja

9.40 Zabavni orkester Morton Gould

10.30 Pol ure z ansamblom mariborske Opere

11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Srednjeveško mesto

12.15 Kmetijski nasveti — Dr. Nežka Snaj: Bolezni čebel — II.

12.25 Igra Tončekov kvintet

12.45 Poje Natalino Otto

13.30 S plesnim orkestrom Werner Müller

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Literarni sprehod po Slovenski Primorski

14.35 P. I. Cajkovski: Ples kraljice labodov iz baleta »Labodje jezero«

15.40 Listi iz domače književnosti — Mimi Malenšek: Crtomir in Bogomila

17.10 Popevka tega tedna

18.15 Poje moški vokalni oktet zagrebške Opere

18.30 Sportni tednik

20.45 Kulturna tribuna — Dr. Dragotin Cvetko: Napredni tokovi v slovenski glasbi

Torek, 24. februarja

8.25 Igra zabavni orkester Peter York

8.40 Potopisi in spomini — Rodoljub Colakovič: Hiša solza — VII.

9.40 Domače polke in vlački

10.45 Iz življenja in žene

11.00 S popevkami po svetu

11.30 Oddaja za otroke

a) Sven Nordström: Na belega medveda, b) Otroci pojo in igrajo

12.15 Kmečka univerza — Stana Hočevar: Dolžnosti in ukrepi za varstvo gozdov

13.30 Igrajo Kranjski drvarji

13.50 Zenski liki iz Massenotovih oper

14.15 Zanimivosti iz znanosti in tehnike

OBJAVE

Skladiščne Delavice za skladišče žita in moke v Ljubljani sprejme »ZITO«, Ljubljana, Cufarjeva 2. S stanovanj ne razpolagamo. 2582

Kmetijska zadruga Češnjica, p. Zelezniki išče izvežbanega knjigovodjo, nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. 2583

reklujem in obžalujem, kar sem govorila o Boštjar Mariji, Podljudel 68, ker nimam povoda za to. Kališnik Marija, Podljudel. 2584

KINO

»RADIO«, Jesenice: 25. do 27. februarja ital. film »POTPUH«.

»PLAVŽ«, Jesenice: 26. in 27. februarja franc. film »HELENA IN MOZJE«.

Zirovnica: 25. februarja franc. barv. film »HELENA IN MOZJE« in ruski barv. cinem. f. »SESTRE«.

Dovje-Mojstrana: 25. februarja amer. barv. film »JAHALI SO NA ZAPAD«.

Bled: 24. do 26. februarja amer. barv. vstav. film »V SENCU VESALA«. Predstava v torek in četrtek ob 20. uri, v sredo pa ob 17. in 20. uri.

Radovljica: 24. februarja ob 20. uri in 25. februarja ob 17.30 in 20. uri amer. barv. film »POT V HOLLIWOD«.

Duplica pri Kamniku: 25. in 26. februarja sovjetski barv. film »POVEST O GOZDNEM VELIKANU«. Predstava vsak dan ob 19. uri.

GLEDALIŠČE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sreda, 25. februarja ob 19. uri — II. javni nastop gojencev Glasbene šole Kranj.

RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA DOMA KRANJ

razpisuje na podlagi 310. člena ZJU, naslednja delovna mesta:

- 1 zdravnik splošne prakse
- 1 vodja pisarne in personalnih zadev
- 1 pomožni knjigovodja
- 2 medicinske sestre
- 1 fizioterapevt
- 2 laboranta za biokemični laboratorij
- 2 bolničarki
- 1 socialni delavec
- 1 hišnik-gospodar, z znanjem vseh instalacijskih popravil
- 2 kuharici
- 2 snažilki

Pravilno kolkovane prošnje je dostaviti tajništvo doma, Gospodarskega c. 9., najkasneje v 15 dneh po objavi. Nastop službe po dogovoru.

ZDRAVSTVENI DOM KRANJ

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta: **Simona SEBENIKARJA** se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako lepem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

Prisrčna zahvala gasilski četi **MLINO, PEVSKEMU ZBORU Z BLEDA** in tov. **MANDELČ Francu** za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Iskrna hvala za večletni zdravniški trud tov. dr. **JANKU BENEDIKU**, tov. dr. **KRALJU**. Prav prisrčna hvala pa tov. dr. **RUSU** ter sestram **IVICI** in **ELZI**, ki so mu lajšali zadnje večmesečno trpljenje.

Zahvalujemo se vsem znancem in sorodnikom za darovane vence in sosedom za vso njihovo pomoč.

Bled, 19. februarja 1959.

Hvaležni: **Zena, sin z ženo in hčerki z družinami**

JESENICE, ki praznujejo letos 90-letnico Zelezarne, so bile ves teden praznično razpoložene in okrašene z jugoslovanskimi zastavami in zastavami Bolgarije, CSR, Švice, Italije in Zahodne Nemčije, žal pa se tekmovalci nekaterih omenjenih držav iger kljub prijavi niso udeležili.

Svečana otvoritev iger je bila v četrtek zvečer na umetnem drsališču pod Mežakljo, kjer se je na tribunah zbralo okoli 8.000 gledalcev, med katerimi so bili tudi številni gostje. Za tem ko je predsednik Delavskega sveta Zelezarne Jesenice Franc Gašperič pozdravil vse navzoče, je glavni direktor Zelezarne ing. Matevž Hafner svečano otvoril tretje mednarodne metalurške zimske športne igre. V svojem govoru je med drugim dejal: »Zelezarna Jesenice, ki praznuje letos svoj pomembni jubilej, je vključila v spored številnih prireditelj tudi metalurške igre, ki so bile 1954. leta v Ravnah na Koroškem, lani pa v Zenici. Našemu človeku, ki se je dvignil iz teme zaostalosti in si sam začel graditi srečnejše življenje, moramo dati vso možnost izživljanja na športnem in kulturnem področju. Srečanje metalurgov na športnih igriščih še bolj utrjuje njihove tovariške vezi. Takšna tekmovanja omogočajo slehernemu delavcu, da se lahko svež in razgiban vrne k stroju.«

Uvodni svečanosti je sledila mednarodna tekma v hokeju na ledu. Srečala sta se državni prvak Bolgarije »Crveno znamenje« iz Sofije in državni prvak Jugoslavije Jesenice. Zmagali so domačini z rezultatom 7:3 (1:0, 4:0, 2:3). Gostje so pokazali borbeno igrjo, domačini pa so jih obvladali z dinamičnimi in domiselnimi kombinacijami.

V petek zvečer je bila hokejska tekma med Ljubljano in Landsbergom iz Zapadne Nemčije. Boljši gostje so prepričevalno zmagali z rezultatom 11:2 (5:0, 3:2, 3:0).

V okviru III. mednarodnih metalurških zimskih športnih iger so se pričela v petek tekmovanja na Pokljuki in na Vršču. Na Pokljuki je

tekmovalo v teku na 12 km 37 tekmovalcev. Na 1. mesto se je plasirala ekipa Ravne v postavi Robač, Osenjak, Steharnik s 701,8 točke; druga je bila ekipa Jesenic v postavi Gregorič, Kobentar, Preželj s 697,6 točke; tretja pa ekipa Völs v postavi Freillinger, Strumptner, Salhofer s 658,2 točke. Sledijo Idrija 585,9, Pleiberg 557,8, Mežica 540,4 in Zenica 412,9 točke. Med posamezniki je bil najboljši Robač iz Ravne s časom 43,41.

Na Vršču je startalo 38 smučarjev na progi, dolgi 350 m, z višinsko razliko 130 m in 44 vratci. Prvo mesto je zasedla ekipa Völs s 656,70 točke, drugo ekipa z Jesenic s 629,82 točke in tretja skupina z Raven s 558,96 točke. Med posamezniki je bil najboljši Avstrijec Zolhofer s 240 točkami, drugi pa Klinar z Jesenic s 227,8 točke.

Jesenice, 22. februarja

Sinoči je bila odigrana na jeseniškem umetnem drsališču tretja hokejska tekma v okviru Mednarodnih zimskih športnih iger. Pomerili sta se moštvo Ljubljane in moštvo »Crveno znamenje« iz Sofije. Zmagala je Ljubljana z rezultatom 9:4 (2:0, 2:1, 5:3). Za Ljubljano so dali gole: Čuček 4, Zupančič, Prosen, Oblak, Boškovič in Blažič po enega; za »Crveno znamenje« pa Gemov, Genko, Mihajlov in Apostolov po enega. Tekmo sta pred 2000 gledalci sodnika Pogačnik iz Ljubljane in Sopov iz Sofije.

Jesenice, 22. februarja

Včeraj je bil drugi dan tekmovanja v okviru mednarodnih zimskih metalurških iger. V veselaolu na Vršču se je na 1500 m dolgi progi z višinsko razliko 400 m pomerilo 49 tekmovalcev. Prvo mesto je dosegla ekipa Völs iz Avstrije v postavi Gapp, Zelnhofer in Poterauer s 692,64 točke. — Drugo mesto s 673,80 točkami je dosegla ekipa Pleiberg, tretje mesto pa ekipa Jesenic s 668,75 točke. Sledile so Mežica s 561,24, Ravne s 560,04, Idrija 558,24, Store 495,10 in Zenica s 374,66 točke. Najboljši čas 1.23,9 je dosegel Franc Gapp iz Zelezarne Völs iz Linza, medtem ko je dosegel Jeseničan Prestor šele 4. mesto s časom 1.26,7. Medtem ko je dosegla ekipa Jesenic že dvakrat prvo mesto, vodil po tekmah v veselaolu ekipa iz Avstrije s 2007,84 točke.

Jesenice, 22. februarja

V domu Partizana na Jesenicah je bila sinoči svečana akademija za udeležence III. mednarodnih metalurških zimskih športnih iger. Gostje in številno občinstvo, ki je napolnilo dvorano, je z izrednim

užitkom sledilo programu, ki so ga izvajali TVD Partizan Jesenice, Svobodi z Jesenic in Zirovnice ter Glasbena šola Jesenice. Uvodna in obšenena najboljša točka je bila Radovana Gobca kantata, ki sta jo izvedla 100-članski združeni pevski zbor jeseniške in zirovniške Svobode ob spremljavi orkestra jeseniške Glasbene šole. Tudi vedovna točka, nastop folkloristov in zaključna točka jeseniškega pihalnega orkestra so želi obilo priznanja.

Jesenice, 22. februarja

Na Pokljuki so bile danes zaključene III. mednarodne metalurške igre. Na sporedu je bil štafetni tek in samostojni skoki. Tekmovanje je oviralo slabo vreme, saj je močno snežilo.

Rezultati — štafeta 4x8 km: 1. Jesenice 1:53,49; 2. Ravne 1:56,00; 3. Jesenice II 1:56,14. — Skoki: 1. Jože Zidar 219,8 (42,5, 40); 2. Mat. Krznarič 215; 3. Boštjan Kavalarič (vsi Jesenice) 198 točk.

Končni vrstni red ekip: 1. Zelezarna Jesenice, 2. Völs Linz, 3. Zelezarna Ravne.

Sah

SAHOVSKO PRVENSTVO KRANJA

Pretekli teden se je pričelo v prostorih Sahovskega društva Kranj letošnje sahovsko prvenstvo Kranja, na katerem sodeluje 12 igralcev — en moštovski kandidat, šest prvokategorijev, trije drugokategorijevci in dva tretjekategorijevci.

Rezultati — prvo kolo: Berčič : Prelovšek odloženo; Čopič : Šimič remi; Kavčič : Koren 1:0; Fajon : Sorli 1:0; Pogačnik : Bavdek 0:1; **drugo kolo:** Prelovšek : Misjak 0:1; Sorli : Pogačnik 0:1; Koren : Fajon 0:1; Šimič : Kavčič remi; Berčič : Čopič odloženo; **tretje kolo:** Prelovšek : Čopič 0:1; Misjak : Bavdek remi; Pogačnik : Koren 1:0; Fajon : Šimič 1:0, ostale partije so odložene. Stanje na tabeli po odigranem tretjem kolu je takole: **Fajon 3, Misjak 2,5, Bavdek 2,5, Pogačnik 2, Kavčič 1,5 (1), Prelovšek 1 (1), Šimič 1, Čopič 0,5 (1) točke itd.**

TURNIR ČETRTOKATEGORNIKOV

Pretekli četrtek se je pričel v Sahovskem klubu Kranj turnir četrtokategorijevcev za pridobitev III. kategorije. Na turnirju sodeluje 14 šahistov. Po prvem kolu vodijo: Kröse, Weissseisen, Falak, Skrubelj, Čepič, Tadič in Bertoncelj, ki imajo po eno točko.

NESREČE

DRAMA V GORAH

V ponedeljek, 16. februarja sta odšla na Storžič po triški strani brata Franc in Vinko Zupan iz Kranja. Ker se do 21. februarja nista vrnila, so bili o tem obveščeni gorski reševalci iz Kranja in Tržiča. Iskanje ni bilo brezuspešno. Pogrešana mladeniča so našli v soboto, 22. februarja dopoldne v vzhodni steni Storžiča. Bila sta mrtva. Po puledeneli steni sta zdrknila 800 metrov globoko v prepad. Reševalci so ju spravili v dolino in od tam v Kranj.

O vzrokih nesreče bomo še poročali.

OBRACUNAVANJE Z NOŽI

Na Brezjah je prišlo 16. februarja do nenavadnega dogodka, ki se je končal v bolnišnici. Podnajemnika sobe v hiši številka 29, 24-letni S. N. in 26-letni C. V., oba zaposlena v tovarni Elan v

SE DVAJSET DNI DO ZREBANJA Nagrade za tradicionalno nagradno žrebanje naročnikov

SPET NOV LOKAL V KRANJU

Kranj, 22. februarja

Včeraj ob 11. uri dopoldne je predsednik ObLO Kranj Franc Fuhar otvoril nov adaptirani trgovski lokal Trgovskega podjetja »Hrana« Kranj. Prodajalna »Hrana« je obogatila Kranj še za en lep in moderno urejen trgovski lokal, ki bo odprt neprekinjeno ves dan.

RAZPIS

Razpisna komisija pri Centralni Narodne banke FLRJ

RAZPISUJE

y smislu čl. 33 in sledečih zakona o javnih uslužbenih za svojo podružnico 607-II v Kranju

6 mest bančnih uslužbenic v raznih službah podružnice

Pogoji:

fakultetna izobrazba; popolna srednja šola; nepopolna srednja šola s primerno finančno prakso

Pismene ponudbe je nasloviti s kratkim življenjepisom na podružnico Narodne banke v Kranju najkasneje do konca februarja.

NADOMESTILO ZA MORFIJ

V nekem raziskovalnem medicinskem inštitutu v ZDA so sintetično proizvedli neko novo snov, ki je izvrstno nadomestilo za morfijski. Snov je dobila šifrirano ime NIH 7519 in se je pri poskusih na opicah in ljudeh pokazala desetkrat boljše kot kodein (alkaloid iz opija, ki se uporablja zoper kašelj). Nekaj pa je še važnejše. Kaže, da je možnost, da se organizem na to snov privadi, precej manjša kot pri morfijsu. Pa tudi sicer je novo zdravilo brez nevarnosti. Sintetizirala sta ga znanstvenika dr. Everette L. May in dr. Nathan B. Eddy in sicer iz nekega derivata katrana iz oglja. Strukturna formula novega zdravila je precej podobna strukturalni formuli morfijsa, le da je nekoliko manj komplicirana.

Ze leta in leta znanstveniki na vsem svetu poskušajo najti nadomestilo za morfijski, ki bi imelo vse njegove blažilne lastnosti, ne bi se pa organizem mogel nanj

privaditi. Do zdaj takega nadomestila ni uspelo iznajti, ker se je na vsakega organizem prehitro navadil. Čeprav tudi pri tem novem zdravilu pri daljši uporabi obstaja možnost navade, vendar je ta precej manjša kot pri morfijsu. Vlada ZDA

namerava patent za proizvodnjo zdravila NIH 7519 v inozemstvu odstopiti Svetovni zdravstveni organizaciji, ki ga bo lahko dala na razpolago vsem državam — članicam.

Z POSLOVNIH PREDALOV AMERIŠKE KINEMATOGRFIJE

Ministrstvo za trgovino ZDA je opozorilo filmske producente in serije, da morajo računati z vse močnejšo konkurenco britanskega, francoskega in italijanskega filma. Opozorilo je spremljal nasvet, da bi se bilo treba proti tej konkurenci boriti z izvozom visokokvalitetnih ameriških filmov v Evropo in v tiste azijske države, ki se zanimajo za ameriške filme, pa vendar omejujejo njihov uvoz zaradi napredka domače kinematografije. Iz nadaljnega besedila tega poročila se vidi, da ministrstvo za trgovino — s poslovnega stališča filmske proizvodnje — največ pričakuje od razkošnih in dragih filmov z epsko vsebino.

Poročilo kaže, da so ameriške filmske družbe v preteklem letu zarabile 45% svojih dohodkov z izvozom in prikazovanjem filmov v Združenih državah Amerike. 225 filmov, kolikor so jih posneli v letu 1957, jim je dalo okrog 215 milijonov dolarjev dohodkov. Kot poročila ministrstvo za trgovino, je vrsta držav že uvedla določena sredstva za avoz filmov. Kot najvažnejši dogodek za ameriško filmsko industrijo je ocenjen ameriško-sovjetski sporazum o zamenjavi filmov.

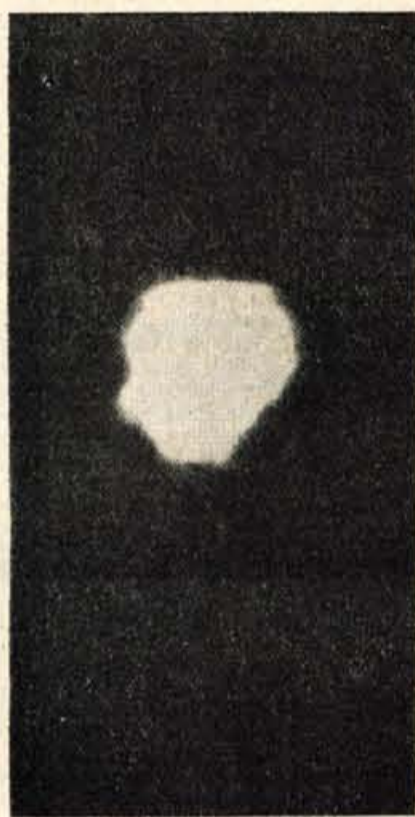
KRIZANKA ŠTEV. 2

1	2	3	4	5	6
7					
8			9		
10			11		
	12			15	
14	13				16
17	18		19		
20		21			
22					

Vodoravno: 1. elektroda, 7. sedanja doba v razvoju naše zemlje, 8. število, 9. RD, 10. grški junak, 12. najmanjši del elementa, 15. kraj v Banatu, 17. začetnici imena in priimka slovenskega skladatelja, 19. hoditi, 20. tek, slast, 22. preganjava.

Navpično: 1. pokrivalo, 2. drevored, 3. kujtali se, 4. OV, 5. vrsta teka, 6. rastlina, ki jo uvrščamo med žita, 11. začiniti, 13. nagib, zamisel, 14. mil, 16. pramen las, 18. mesto v Belgiji, 21. števnik.

REŠITEV KRIZANKE ŠTEV. 1: vodoravno — 1. Lakota, 7. opomin, 8. kosa, 9. al, 10. kri, 12. obad, 14. KNO, 15. et, 17. leča, 19. amater, 21. penica; navpično — 1. Loka, 2. Apolon, 3. kos, 4. omaka, 5. ti, 6. Andi, 11. rdeček, 13. bolan, 14. krap, 16. tara, 18. Eti, 20. me.

LUNIK V VESOLJSTVU

Ko smo pisali o sovjetski raketi Lunik, ki je premagala Zemljino gravitacijsko silo in mimo Lune odletela naprej v vesmirski prostor, smo našim bralcem tudi sporočili, da je raketa med poletom spustila natrijev oblak in da so jo zato lahko fotografirali. Enega takšnih posnetkov kaže zgornja slika.

Šolstvo

V Grčiji si zelo prizadevajo modernizirati šolski sistem. Vlada je sestavila odbor strokovnjakov, ki ima nalogo izvesti reformo šolstva, izhajajoč iz principa, da je treba težišče izobraževanja grške mladine prenesti od klasičnega na tehnični, gospodarski in sploh specializirani pouk. Že zdaj so dosegli znatne uspehe. V raznih krajih države so odprli 316 poklicnih šol z več kot 25.000 dijaki. Grška vlada si prizadeva razširiti šolstvo tudi v najbolj oddaljene vasi. Kraljica Friderika je osnovala poseben fond, ki se financira iz prostovoljnih prispevkov. S tem denarjem so zgradili že več šol v vaseh, ki so bile porušene v zadnji svetovni vojni in v času državljanske vojne. Zgradili so jih pripadniki grške vojske. Pozitivni rezultati se že kažejo. Nepismenost na vaseh, kjer živi 60 odstotkov grškega prebivalstva, se je znatno zmanjšala. Za izobraževanje mestnega prebivalstva so odprli 59 večernih šol za delavce, ki imajo zdaj 14.000 slušateljev.

Grška vlada posveča problemu izobraževanja tako pozornost zato, ker je po zadnjih statističnih podatkih 2,5 milijona prebivalcev (skoraj ena tretjina) nepismenih. Od ostalih prebivalcev Grčije, ki jih je skupno okoli 8 milijonov, jih je štiri

VESNA
FILM

KRONIKA O SIROMAŠNIM
LJUBIMCEV

Gledali
bomo...

Italijanski film Kronika revnih ljubimcev. Film je bil posnet po istoimenskem romanu Vasca Pratolinija in pripoveduje zgodbo o preprostim ljudeh, ki so se zaradi svoje napredne usmerjenosti v družbi fašizma v Italiji morali boriti za svoje življenje in skrivaj ter v strahu čakati, kaj bo prinesel jutrišnji dan. Zgodba je izpovedana z izredno tankim poslušom za čustva ljudi iz male ulice v središču Firenc, ki se je pogumno uprla nasilju naraščajočega fašizma. Delo ni politična agitka, temveč je pogumen pogled resnici v oči. — Režiral je Carlo Lizzani. V glavnih vlogah nastopajo Anna Maria Ferrero, Antonella Lualdi, Cosetta Greco in drugi.

V GRČIJI

milijone 740.000 končalo osnovno in 294 tisoč srednjo šolo, 84.000 prebivalcev pa ima fakultetno izobrazbo.

ZAKLADNICA bizantinske umetnosti

Pravo zakladnico bizantinskega slikarstva so lani odkrili na Sinajski gori v samostanu Sv. Katerine, ki ga je v 6. stoletju zgradil car Justinijan. V tem najstarejšem pravoslavnem samostanu so našli okoli 2.000 ikon (bizantinske svetniške slike, ki se običajno slikajo na desko s posebno slikarsko tehniko in stilizacijo), ki imajo veliko umetniško vrednost.

Odkritje teh umetnin, ki so bile toliko stoletij skrite našim očem, je objavljeno v poročilih treh zgodovinarjev umetnosti z univerz v Princetonu, Michiganu in Aleksandriji, ki so v preteklem letu raziskovali samostanu Sv. Katarine,

Razen ikon so odkrili tudi ogromen mozaik, ki prikazuje Kristusovo vstajenje. Pravijo, da je ta odlično ohranjen mozaik še iz 6. stoletja.

DOMAČE STATISTIČNE ZANIMIVOSTI

V kranjskem okraju se je družbeni bruto proizvod lani povečal za 5,7%, narodni dohodek pa za 5,1%.

Plače so se lani v primeri z letom 1957 povečale za 22%. Dohodki kmečkega prebivalstva pa so narasli za 30% — precej več kot dohodki delavcev.

Fizični obseg industrijske proizvodnje v kranjskem okraju je lani v primeri z letom 1957 porastel za 4,3%, in sicer največ v kemiji (za 24,2%), grafiki (za 19%) in živilski industriji (za 15,8%). Družbeni plan proizvoda, da bo letos obseg industrijske proizvodnje za 5,4 odstotka večji od proizvodnje v letu 1958.

Celotna kmetijska proizvodnja se je lani povečala za 11,7%. Zivinorejska proizvodnja se vrednostno ni povečala, izkazuje pa v primeri z letom 1957 malenkosten količinski porast. Proizvodnja v poljedelstvu se je povečala za 5,1%, v sadjarstvu in predelavi sadja pa zaradi izredne sadne letine za 70%.

Gradbena podjetja s sedežem v kranjskem okraju so lani obseg svojih storitev povečala za 25,8%. Potniški promet z avtobusi pa je lani porastel za 78%.

ROMAN II. del 6

VIGENCI

Mimi
Ma'enshek
Konič

Ko je nehal vaditi z zborom in je poskusil glavno točko sporeda, »Nezvesta, bodi zdrava,« ki jo je zapel učitelj Pevc v malce prenapetimi falzetom, je Jeršinu obraz zasijal od veselega pričakovanja.

Po pevski vaji so začeli z igralsko. Pevc in učiteljica Orešnikova sta sklicala igralce, ki so imeli nastopiti v prvem dejanju »Genovefe«. Gospodična Orešnikova je stala pred odrom s knjigo v roki, da bi prišepetavala. Pevc je razburjeno razporejal igralce. Nadučitelj Jeršin je sedel v prvo klopo, da bi gledal skušnjo. Igra mu ni bila všeč. Želel je, da bi igrali kaj drugega — »Berite novice« ali kaj podobnega, v narodnem duhu. Toda Pevc se je odločil za »Genovefo«, da bi ustregel župniku, ki ni trpel liberalnih novotarjev. Zato pa je Jeršin smel izbrati pevske točke in sestavil je program iz domoljubnih pesmi, kakršne so peli v času čitalnic in narodnostnega navdušenja. Tako se je zdelo, da bo vsem prav.

Skušnja se je začela. Gašperinov Pavle je igral grofa, Vida zvesto Genovefo. Jeršin je s priprtimi očmi opazoval nastopajoče.

Pevc je dobro izbral. Vida je kakor nalašč za Genovefo, je pomislil, ko so igralci nerodno oddeklamirali prve stavke. Kako mehke glas ima in kretnje... škoda, da nimamo mešanega pevskega zbora! To bi še moral storiti... ustanoviti mešani pevski zbor. Ne, ne, naj ga Pevc! Jaz sem se dovolj nagaral!

Mimo njega je prišel sin Andrej. Jeršinu so se misli zavrtle okrog njega. Še dobro, da sem ga vrnil na mesto občinskega tajnika, je pomislil in pri tem začutil v ustih slab okus, kakor bi pojedel nekaj pokvarjenega. Ta zalogaj mu je zmeraj tičal v grlu: Andrejeve šole pa dolgovi

in sramota, ki mu jo je delal. Jeršin se je nehote ozrl na gospodično Orešnikovo in pomislil, kako dobro bi bilo, če bi vzela njegovega Andreja. Potem se bo nemara vrto-glavce unesel! Lepa res ni, očala ji slabo pristojajo in za zdaj se zdi, da misli samo na šolo in prosveto, a vendar... Jeršin je vzdihnil in pogledal na oder.

Pavle in Vida sta še zmeraj stala sredi odra. Učitelj Pevc jima je popravljal kretnje. — Kakšen lep par, je nenadoma pomislil Jeršin. Ampak Pavle mi jih je nekaj užagal v šoli! Ali sem ga kdaj nasekal zato? Zdi se mi, da ne. Menda sem bil res nekoliko pre... preliberalen! — Starčevsko dobrohotno je začel ogledovati visokega fanta z ozkim, podolgovatim obrazom in gostimi kostanjevimi lasmi, ki so mu lahko skodrani viseli na čelo. Nenadoma ga je presunilo, kako zelo je fant podoben svojemu stricu Alešu, tistemu, ki se je ponesrečil v rovtu. Domislil se je govoric o tisti nesreči in Dominiku in se prizanesljivo nasmehnil. Ljudje so od sile! Dominika je poznal — dolgo je bil član šolskega sveta in pokazal je več razumevanja za šolo kot drugi, ki so bili vendar bolj izobraženi.

Od Pavla mu je pogled zdrsnil na Vido. Toplo se mu je zganilo v prsih. Kakor rosna kaplja — ne, kakor solza, tako je lepa, je občutil s prisposodobno, ki jo je nekoč bral v davno pozabljenem romanu. Zasanjano je strmел vanjo, nato pa se je osvestil in stvarno dodal: Ampak, če bi se med tema dvema kaj spletlo, bi starl besnel kot hudič, ki se sname z verige!

Skušnja se je nadaljevala. Vida — Genovefa je sedela v gozdu in pestovala otroka — lutko. Heterijev Viktor si je prizadeval, da bi z žico potisnil na oder nagačnega srnjačka. Prizor se ni posrečil. Srnjaček je padel, igralci pa so prhnili v smeh. Pevc je razburjeno klatil z rokami in dopovedoval: Srnjaček mora nastopiti, drugače bo prizor medel! Ko bi ga privezali na žico od dveh strani? — Ne, dovolj bo, če bo pokazal samo glavo izza kulise! Toda držati ga bo treba in bog ne daj, da bi padel! To bi se

ljudje smejali! Viktor naj dobro pazi! — Zdaj pa naprej! Ura bo kmalu enajst in tako ne bomo nikamor prišli! No, dajmo! Španov Janko, Marija — vsi na oder!

Ko je bilo skušnje konec, si je Jeršin dejal, da bo prireditelj uspela. Tržani bodo smrkali od ginjenosti in župnik tudi ne bo imel kaj reči. Pevc je zares spreten, njegova pot bo šla navzgor. Najbrž ne bo obtičal v trgu kakor je on, Jeršin.

Jeršin je odšel, Pevc in Orešnikova pa sta ostala, dokler se igralci niso razšli. Zaradi ljudi, da ne bodo mogli slabo govoriti o skušnjah, in pa da jih ne bo župnik metal s prižnice, je rekel učitelj Pevc. Treba je paziti — prosveta si šele utira pot med ljudstvo!

Fantje in dekleta so nekoliko postali pred šolo, nato so se začeli razhajati. Nekaj fantov se je ustavilo sredi trga. Zapeli so dekletom podoknico. Med petje se je mešalo grmenje velikega norca v Španov fužini.

Pavle in Vida sta skupaj odhajala proti domu. Vso pot sta molčala. Dekle je nekajkrat globoko srknilo vase vonj pomladi, ki je bil vonj razcvetelih spominčic ob poti, pomešan z vonjem sajastih ognjišč. Hodila sta hitro, kakor bi se jima mudilo. Ko sta zavila okrog ogla na domače dvorišče, je Pavle položil dekletu roko okrog pasu.

»Ti, nocoj si dobro igrala.«
Nasmehnila se mu je in se mu hkrati izmaknila. »Saj nisva več na odru,« je rekla.

Prizadeto je obstal. »Kako — na odru?«

Njen tihi smeh je lahko brnel v tem. »Tako! Zdaj nisem več Genovefa, da bi me smel objemati!« Segla je za lonc rožmarina na oknu in izvlekla ključ. Počasi je odklepala. Pavle je stal zraven nje in se je sam sebi zdel kot solarček, ki ga je učitelj pravkar oštel. Tako čudno je bilo zmeraj med njima. Rad jo je imel, odkar se je zavedal, pa se nikoli ni mogel z njo pomeniti do konca. Tudi zdaj se mu je izmikala kakor zmeraj.

»Ti,« je rekel, »ne razumem te. Saj vendar veš, da... Zmajala je z glavo. «Nič ne vem.«